

ASOCIACE
PENZIJNÍCH
SPOLEČNOSTÍ ČR

Rozvoj a inovace finančních produktů Udržitelnost v oblasti penzí

Třetí pilíř spoření na stáří

Pavel Racoča

Vysoká škola ekonomická
2. února 2024

Přehled sektoru penzijního spoření

ASOCIACE
PENZIJNÍCH
SPOLEČNOSTÍ ČR

- **Počet účastníků (3Q2023):** **4 272 tis.**
 - V transformovaných fondech: **2 506 tis. (59%)**
 - V účastnických fondech: **1 766 tis (41%)**
- **Objem spravovaných prostředků (3Q2023)** **590 mld. Kč.**
 - V transformovaných fondech: **441 mld. Kč (75%)**
 - V účastnických fondech: **149 mld. Kč (25%)**
- Ve třetím čtvrtletí 2023 **poprvé za 30 let pokles objemu** spravovaných prostředků
- DPS = Dlouhodobý produkt s dobrým výnosem, v letech 2019 – 2023
 - **dynamické fondy = 9,05% p.a. vyvážené = 5,40% p.a. povinné konzervativní 1,73 % p.a.**
- **Zhodnocení účastnických fondů pro účastníky v roce 2023 na velmi vysoké úrovni:**
 - **Dynamické: 20,64 %**
 - **Vyvážené: 14,84 %**
 - **Konzervativní: 9,04 %**

Hlavní legislativní změny v penzijním spoření-2024

ASOCIACE
PENZIJNÍCH
SPOLEČNOSTÍ ČR

- Navýšení státního příspěvku a zjednodušení jeho výpočtu
- Odebrání státního příspěvku důchodcům
- Prodloužení minimální doby spoření z 5 na 10 let
- Možnost penzijních společností zakládat alternativní účastnické fondy
- Zdvojnásobení limitu pro daňový odpočet
- Zrušení zdanění příspěvků zaměstnavatele při jednorázovém výběru
- Možnost souběhu PP a DPS
- Usnadnění převodů mezi penzijními společnostmi
- Možnost v 18 letech vybrat částečné odbytné (během 24 měsíců)

Nerovnoměrný dopad nové legislativní úpravy

- Skupina účastníků penzijního spoření zasažena legislativními změnami 2023 více než jiné - **občané 55+** (<10 let do starobního důchodu)
- Retroaktivní změna podmínek pro občany v systému
- Heterogenní skupina
 - pracující a nepracující důchodci
 - pracující důchodci s přiznaným důchodem ale odloženou výplatou
 - uzamčení skupiny důchodců v systému bez státního příspěvku a možnosti odchodu ze systému (234 tis. osob)
- Negativní publicita vedla již v průběhu roku k destabilizaci systému (viz čísla na dalších stránkách), narušení důvěry v třetí pilíř vedlo k odlivu dlouhodobých prostředků ze systému

Mediální a politické diskuse znejistily občany

ASOCIACE
PENZIJNÍCH
SPOLEČNOSTÍ ČR

	celkem	2022	2023	nárůst o
Počet žádostí o jednorázové vyrovnání a odbytné (ks)	698 739	280 014	418 725	50%

	celkem	2022	2023	nárůst o
Objem vyplacených prostředků na jednorázové vyrovnání a odbytné (mld Kč)	104	37,5	67	78%

Principy dobrého systému budování finanční rezervy

- **Předvídatelnost, dlouhodobá stabilita pravidel**
 - Zákon o DPS platí od roku 2013 – dnes máme už 16. verzi
 - Poslední legislativní úprava zveřejněna v pátek 29.12.2023 s účinností od pondělí 1.1.2024
- **Srozumitelnost, jednoduchost**

Stát podporuje:

 - Penzijní **připojištění**, které není pojištěním
 - Doplnkové penzijní **spoření**, které není spořením
 - Investiční životní pojištění
 - *Dlouhodobý investiční **produkt**, který není produktem*
 - *Pojištění dlouhodobé péče*
- **Důvěryhodnost**

Jaký je možný další vývoj

- Odchod důchodců ze systému, bez motivace pro mladé
- Skutečně se objeví nová velká skupina lidí ochotných spořit v nových produktech? Nebo jen přetahování klientů a přeměna dlouhodobých úspor na střednědobé?
- Potřeba dlouhodobých investic versus odchod účastníků a výběr úspor ze systému
- Rizika do budoucna:
 - Pokračující nevyhovující legislativní omezení pro fungování transformovaných fondů
 - Krátkodobé kutilství v systému dlouhodobého spoření na penzi
 - Znamka nesolidnosti v jakémkoliv státem podporovaném produktu

Při jakýchkoliv politických diskusích a přípravě změn nezbytná obezřetná komunikace vůči veřejnosti, podpora stability systému a důvěry občanů!